

ఇది మానవత్వం
కాదు
'కౌంసిల్స్'

సుబ్బలక్ష్మి ఎప్పుడుంటి నాటకాల్లో వేషా లేస్తోంది." నాకు యీ మధ్య కొత్తగా బయలు దేరిన అనుమానం చేత ఉండ బట్టలేక ఆడిగోను న్నతిరాజువి. "ఒరే వెర్రినాన్నా: ఇప్పుడేట్రా అడుగుతావు. అప్పుడే ఆర్యలు కావస్తోంది నాట కాలేస్తూ. దానికి తోడు బ్యాక్ గ్రౌండు విజినెస్ కూడ చేస్తోందిరా." తనకేమి పట్టనట్టు అనేకాడు. ఆ చివరిమూటలనే బిచ్చుకు కొంచెం తగ్గస్తాయిలో న్నొత్తి పడకునా నావేపు ఆటోలా చూస్తున్నాడు. "బ్యాక్ గ్రౌండు విజినెస్ అంటే ఏమిటి రా?" అన్నాను అర్థంగాక. 'అది వేషం వేయటానికి వంక, అందుకు వంక' చుట్టు నక్కం కలియ జూసి కొంచెం వంగి నా చెవిలో ఏదో గొణిగాడు. నేను ఆకర్ష్యపడ్డాను. "నాదో విజినెరా. విజింగా నమ్మమంటావా." "నమ్ము నమ్ముకో, నేను చెప్పింది ముమ్మాటికీ విజిం" "ఛా ఛా ఏదో బొట్ట గడవక నాటకాల్లో నటిస్తోందిరాని అనిదలాటిది కాదురా." న్నతిరాజు ఉద్దేశ్యం తెలుసు కుండామని అన్నాను. "ఏం నన్నా: అంత ఇంటరెస్టుగా

అడుగుతున్నావు. ఏంటి కద!" నేను మరేమి మాటాడ కుండా ఊహకున్నాను. విజానికి సుబ్బలక్ష్మి చాలా అందమయ్యింది. కొంలా వక్కని ముఖం. కపి కనిపించనట్టండే నడుము. ఇసుక తిన్నెల్లాగ ఎత్తయిన నిరుదులు. అన్నిటికంటే ముందుగా ఆకర్షించే పాసికొండల్లా గుండే సమన్నతాలయిన వక్షోశాలు. సింపుల్ గా చెప్పాలంటే సుబ్బలక్ష్మి స్ట్రక్చర్ ఇంతే. ఆమె రోడుమీద నడిచి వెళ్లే దాలు. ట్రావిక్ బందము వోయేదంటే ఎంత అందమయినదో ఊహించి చెప్పలేం. నాలోని తృప్త ష్యంబించింది. కఠిరం గగ్గొడిచింది.

* * *

'అతనికి ఏడుకుండా' అనే సాంఘిక నాటిక ప్రఖ్యాత నటి సుబ్బలక్ష్మి తదితరులు అని రాసిన బోర్డు మెయిన్ రోల్స్ లో వేలాటాట్టారు. తప్పకుండా ఆ రోజు చూస్తానిక వెళ్ళాలని విశ్వయించు కున్నాను. ఆ రోజు రానేవచ్చింది. ప్రేక్షకులతో హాస్టల్ హాంలంజా కిక్కిరిసిపోయింది ప్రదర్శనకు ముందుగా రికార్డులు వేస్తున్నారు. ప్రేక్షకుల

తప్పట్లతో. ఈ లలతో. హాంలంజా వంద డిగా ఉంది. ప్రతి ఒక్కరు సుబ్బలక్ష్మి అందాన్ని గురించి ఊహించుకుని గలిలో లేచిపోతున్నారు. నాటిక చూడటం కన్న ముఖ్యంగా ఆమె ఒంపుసొంపులు. అందాన్ని చూడాలని తహతహలాడుతూ వచ్చినవాళ్లే. వదిలిముప్పాల్లో ప్రారంభమవుతుందని మైక్ లో చెప్పబడింది. ప్రేక్షకులలో నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. నేను దర్శిస్తోంది లేది గ్రీయామనేసి నడిదాను. ఇంతలో అర్ధనాడకు ఆస్పారావు, న్నతిరాజు కనిపించారు. వాళ్ళున్ను తీసుకెళ్ళి సుబ్బలక్ష్మితో సరివయంచేసారు ఆమె ముఖానికి రంగువేసుకుంటోంది. ఒకమారు కలె తి చూసి నవ్వుతూ 'సమస్కారం' అంది. నేను ప్రతి సమస్కారం చేశాను. అప్పుడారు. న్నతిరాజు నన్ను అక్కడే వదిలి ఏదో పనిమీద బయటపెళ్ళి పోయారు. నాకు కొంచెం ఇబ్బందిగా అనిపించింది. కాని నాలోకేతం నమ్మ తొందర పెట్టరాగింది. నేనే కల్పించుకుని ఆమెతో బాతాదానికి డిగాను. "నా పేరు మూరి అంట రండీ! మామామయ్య యీ ఊడు ప్రెసిడెంటు" హుండాగా, రీవిగా, చెప్పాను.

అమె ఎందుకో నాకళ్ళలోకి అనుమానంగా చూసింది. అచూపుతు మన్నుడుని నిరివాణాల్లాగ తగిలాయి. నోలికతో క్రింది వెదవిని చప్పర్చిస్తూ అమెకేసి అళగా చూశాను. నాలో యాజున్ను బహుళా కనిపెట్టింది. గాబోల మేకవ త్వరగా పూ చేసేటవని లేదనం చుంది. ఇంక దయా చేయండన్నట్లు. అర్ధ నైజరు అప్పారావు హడావుడిగా గ్రీన రూమ్ లోకొచ్చి సుబ్బ డిక్వి త్వరగా తెలుపమన్నాడు. నెను నానీటు దగ్గర కొచ్చి తెరకేసి చూస్తూ కూర్చున్నాను.

బూ కలర్ డెర్లన్ క రెన్ ఒయ్యారంగా వక్కకి ముడుచుకుంది. సుబ్బలక్ష్మి ప్లేజీ మీదకు వచ్చింది. ఏదో గీతం ఆలానిపోయింది. అబ్బ ఎంత మధురంగా ఉంది అమె కంఠం. విజంగా సుబ్బ లక్ష్మి పూర్వ జన్మ సుకృతం లేకపోతే అంత అంది, దానికి తగిన అవయవాల పొందిక, నటన, పైగా కొకిం కంఠం. వింత వింత పోక నింగులతో ద్వీగుణే కృతమైన అందంతో అవర రతి దేవిలా కనబడుతోంది. తన్నయత్వంతో నాటిక ముగిసే వరకు అలానే కూర్చుండి పోయాను, నాటిక చివర నటి నటలను పరిచయం చేశారు.

బాలామంది వాళ్ళ వాళ్ళ నటనని మెచ్చుకుని త్వణమో వణమో తదివిస్తున్నాడు. ఎక్కడ వగ సుబ్బ లక్ష్మికి ప్రజంకేవనుగా ఇచ్చేదాకే నేను జేబు లోంచి ముహూంబిలు తీశాను. అవి నటకుని ప్రిజీ మీద కెళ్ళి స్వయంగా సుబ్బలక్ష్మి చేతిలో పెట్టాను. అమె నటనని మెచ్చుకుంటూ ఏదో పొగిడాను. సుబ్బలక్ష్మి నాకేసి కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా చూసింది.

అ చూపులకి నా హృదయం దూదిసింజలా గలిలో తేలిపోయింది ప్రేక్షకులులేని హాలంకా లోని పోయింది ననివాళ్ళు కుప్పిలు వగై రా వర్తుతున్నారు. అప్పారావు నన్నుగ్రీన్ రూమ్ లోకి పిలిచాడు "చూడు మూర్తీ ఏమి అనుకోకపోతే యారా తికి సుబ్బలక్ష్మి మీ ఇంటి దగ్గర పడుకుంటుంది మీ ముమయ్యగారేమి అభ్యంతరం చెప్పరు కదూ" నాకనోటంతుమలా లెదు వంట్లో కొంచం ఒణుగు పుట్టుకొచ్చింది. రికానిసిల్చి ఎక్కి కూర్చున్నాను. సుబ్బలక్ష్మి అభ్యంతరం చెప్ప క్కుండ రికాలో నావక్కన కూచుంది రికా కుడుపులకి నాబుతుం అమెభుకాలకి తగులుతుంటే ఎంతో వెప్ప దనాన్ని కలుగజేస్తోంది. "మి ఇల్లెక్కడండి" ఇం తేమి మాట్లాడాలో తెలియక అడిగాను. "ప్లేషను దాటి కంబోన్ మెంటుపోవాలి. అంచేత యారా తికి మీ ఇంట్లో పడుకుంటాను" మృదువుగా చెప్పింది.

గేటు ఎందు రికా ఆపాడు. నేను దిగి గేటుతలుపు తీసి ముందు వడిదాను. వెనకాలే సుబ్బలక్ష్మి హేండ్ బ్యాగ్ పుట్టుకుని వస్తోంది. మామయ్యతో చెప్పి మేడ మీద కుడి చేతివేళ్ళారీలో వక్క వేయించాను. నేను అమెను గదివరకు దిగి బెట్టి ఏంకావాలన్నా దిడియం లేకుండా అడగమని చెప్పి దాన్ని అనుకుని వున్న ప్రక్క గదిలోకి వెళ్ళి పడుకున్నాను.

ధిస్తువాచీ కేసి చూచుకున్నాను. 12 గంటలు దూపుకోంది. కొంతనేపు మంచం మీద దొర్లాను. విద్ర వట్టలేదు. లేచి తలుపు వండుకోంది మాళాను. అమె సుతంగా విద్రపోతున్నట్టుంది, విద్రలో వగం

వమిట తొలిగిపోయింది. ఊపిరి వీల్చేటప్పుడు ఎ తెన పక్షి జాలు ఎగిరెగిరి వడుతున్నాయి. పాను గలకి అమె ముంగురులు ఒయ్యంధంగా కడులు తున్నాయి. నెమ్మదిగ తలుపుతీసి అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ అమెను నమిసింది బలవంతంగా ముప్పు పెట్టుకోబోయాను. అమె తుళ్ళిపడి లేచింది. బలవంతంగా నా గుండెలకి హత్తుకోబోయాను. సుబ్బలక్ష్మి కంగారుగా నా నుండి విడిపించుకుని దూంగా నిలబడింది దెబ్బతిన్న లేదలా. "మూర్తీ! ఇంత రాత్రినేక ఒంటరిగా నా గదిలోకి రావటం బాగుండా" గద్దంది అడిగింది. "నా కళ్ళకి మైకం కమ్మింది సుబ్బలక్ష్మి, ప్లేజీ నా కోరిక చెల్లించు. మూదొందలే కాదు. నీ క్కావలనివంత ఇస్తాను. ఇందాక వీ కిచ్చిన మూదొండలు నీ నడకన్న మెచ్చు కువి కాదు. నిన్ను ఏ అందాన్ని మెచ్చుకుని ఇచ్చాను. నా దాహం తీర్చి పుణ్యం కట్టుకో" అద్రేకంతో పై వంటితో క్రింది వెదవిని కొారు కుతూ అన్నాను. నా కళ్ళు ప్రిర బాలాయి రోమాలు నిక్క బొడమ కున్నాయి "మూర్తీ! మీరింటం న్నది నా కర్తం కావటంలేదు." తదిదడుతూ అంది సుబ్బలక్ష్మి. ఏమి తెలియనట్లు కొత్తా మాట్లాడు తున్నావు. ఎందుకొకా అలస్యం. నీ గురించి నత్తి రాజు చెప్పాడు ఎప్పట్టుం నోవలో దాగియున్న కోరిక ఇన్నాళ్ళకి నెరవేడతోంది." అమె చను గబ్బలకేసి అళగా చూస్తూ అన్నాను నా చెంప చెంకొచ్చింది. కళ్ళు బెల్లె కమ్మాయి. మైకం వదలి పోయింది. సుబ్బలక్ష్మి కోవంతో నిలవెల్లా ఒణికి పోతోంది.

ధి: పాడు సమాజం, పాడు మనుషులు. పురుషునితోదాటు స్త్రీకి సమానహక్కు నిద్రామన దమే గాని స్త్రీ వ్యేక్యగా తిరిగితే దాలు. కళ్ళలో తిప్పలు పోసుకుంటారు. లేచిపోవి అభాండాలు. అవనిందలూ నెత్తిన య్ది శలెత్తుకుని తిరక్కండా చేస్తారు. నాటకాల్లో వేషాలేస్తూ పు దు పు వి తో

వొరవగా తిరిగినంత మాత్రాన అమె కీలీ చెడిందని వతిత అని అనడం న్యాయ మే నా మనం జైల్లావీకంగా ఎంతో ప్రో తివి సాధించాము" కాని మన నీ కం గా సాధించ లేక పోయాం. ఏవేవో సంకఠిత భావాలతో, దురభి ప్రాయాలతో వరమ అనాగిరికలమై పోతున్నాం. రోడ్డుమీద ఏ అన్నా చెల్లెల్లో, తండ్రి హాకరో కలిసి వెళ్తున్నంతమాత్రాన వాళ్ళకేసి వింతగా చూస్తూ వెనుకనుండు లాలో చింతకండా అక్రమనంబంధాలు కల్పించకుం మనకు బాగా అందాటయిపోయింది. ఇది మానవత్వమేనా పుకుపులకన్న నీదానివడంగా హేయంగా వ్రవ రిస్తున్నాం. ఇటువంటి మాటలతో అ పో హం తో వాళ్ళలో వుండే కళా నైపుణ్యాన్ని చేతులారా నాశనం చేస్తున్నాం. నూటికి నూటికి పైగా దాటమంది ఇటువంటి అవమానంలకు వెరచి కమటోవుండే కళని బహిర్ తం చెయ్యలేక పోతున్నారు" నా కళ్ళలోకి నూటిగా నిశితంగా చూస్తూ అంది. అ చూపులు ఇందాకటిలా లేవు. వాటి వెనుక ఎంతో బాధ వ్య క్రమపుతోంది. "నన్ను కమించు సుబ్బలక్ష్మి! నత్తి రాజు చెప్పిన మాటలు వివి నిమ్మ అపార్థం చేసుకుని ఇలాటి ఎక్కువ వృత్తికి తలవడ్డాను" అమెకేసి నూటిగా చూడగలేక తల దిం చుకున్నాను. "నత్తి రాజు లాంటి చెడ పురుగులొకా యీ సంఘంలో అక్కా డక్కాడ లేకపోలేదు. వాళ్ళకి కనిపించిన అడ దిల్లా చెడిందనడంలో అదో రకమైన తప్పి. కాని వాళ్ళు వదే వ్యధవి అర్థం చేసుకోలేదు." అమె కళ్ళ నుంచి చెంపల మీదుగా రాలిన ఏళ్ళు బారలు కట్టాయి. బ్యాగ్ లోంచి నోట్లు తీసి నా కేసి చటు క్కున నీసిరి అక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపోయింది. గాలికి నోట్లు రెప రెప లాదాయి. నన్ను హేళన చేస్తున్నట్లు.

నన్ను ఎల్లకన్యో నిలసింపక పోబూ పుర్వాలేసు
కాని, గా ప్రుత్వల్లికి మాత్రం సుట్లు వేసి
నిలసింపరని ఆశిస్తాను -

